



Sylabus na rok akademicki 2017/2018

Opis przedmiotu kształcenia

Nazwa modułu/przedmiotu	HIGIENA I EPIDEMIOLOGIA	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy G	Nazwa grupy Prawne i organizacyjne aspekty medycyny
Wydział	Lekarski		
Kierunek studiów	lekarski		
Specjalności	nie dotyczy		
Poziom studiów	jednolite magisterskie X*		
Forma studiów	stacjonarne X niestacjonarne X		
Rok studiów	III	Semestr studiów:	zimowy X
Typ przedmiotu	obowiązkowy X		
Rodzaj przedmiotu	podstawowy X		
Język wykładowy	polski X		

* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając na X

Liczba godzin

Forma kształcenia

Jednostka realizująca przedmiot	wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Katedra i Zakład Higieny	8		35											
Semestr letni														
Razem w roku: 43														
Katedra i Zakład Higieny	8		35											

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

- C1. Znajomość podstaw higienicznego trybu życia i pracy oraz nauki, higiena rąk.
- C2. Znajomość podstaw epidemiologii, rodzaju badań, wyprowadzania wniosków z obserwacji epidemiologicznych i wykorzystywania informacji epidemiologicznej do oceny sytuacji zdrowotnej populacji.
- C3. Poznanie epidemiologii chorób niezakaźnych i zakaźnych, zasad prowadzenia dochodzenia i nadzoru epidemiologicznego oraz planowania działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia. Wskaźniki demograficzne a ich znaczenie w medycynie i profilaktyce.
- C4. Uświadomienie zagrożeń zdrowotnych (dla pacjentów i personelu medycznego) związanych z działalnością placówek opieki zdrowotnej.
- C5. Poznanie zasad żywienia i higieny żywności; znajomość niedoborów żywieniowych i znaczenia diety dla zdrowia, a także chorób przenoszonych drogą pokarmową.
- C6. Znajomość zasad higieny środowiskowej (miejsce zamieszkania, pracy i nauki z uwzględnieniem czynników ryzyka oraz ergonomii), psychicznej (stres i jego zwalczanie, higiena snu, uzależnienia), higieny wieku rozwojowego, dojrzewania i wieku podeszłego.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	G.W1	Zna metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, opisuje strukturę	Prezentacja Kartkówki	W, CA



		demograficzną ludności i na tej podstawie ocenia problemy zdrowotne populacji; określa ryzyko zachorowania interpretuje miary częstości występowania chorób i niepełnosprawności, ocenia sytuację epidemiologiczną chorób powszechnie występujących w kraju.	Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	
W 03	G.W2	Konstruuje plan badań epidemiologicznych, określa ich cel, zbiera informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz planuje działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania.	Prezentacja Kartkówki Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	W, CA
W 04	G.W3	Korzysta z danych statystycznych, interpretuje dane, wyprowadza wnioski, wytycza cele nadzoru i kontroli epidemiologicznej w konkretnie opisanych sytuacjach.	Prezentacja Kartkówki Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	W, CA
W 05	G.W13	Zna sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka, wady i zalety różnego typu badań epidemiologicznych oraz miary świadczące o obecności zależności przyczynowo-skutkowej; oraz miary świadczące o obecności zależności przyczynowo-skutkowej; posługuje się danymi statystycznymi, umie zinterpretować EBM.	Prezentacja Kartkówki Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	W, CA
W 06	G.W19	Zna zasady pracy z materiałem biologicznym i zakaźnym, zna higienę szpitalną i miejsca pracy, zna zasady higieny i wiedzy o utylizacji odpadów szpitalnych, zna epidemiologię chorób zakaźnych i przewlekłych, sposoby zapobiegania ich występowaniu na różnych etapach naturalnej historii choroby oraz rolę nadzoru epidemiologicznego.	Prezentacja Kartkówki Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	W, CA
U 01	G.U1	Korzysta z źródeł demograficznych (dane US, Demoskop GUS i inne bazy danych) pracuje z wykorzystaniem źródeł literaturowych.	Prezentacja Kartkówki Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	CA
U 02	G.U2	Zbiera informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przeprowadza wywiad środowiskowego narażenia na czynniki zaburzające zdrowie (hałas, ekspozycja na toksyny, metale ciężkie, wibracje itp.).	Prezentacja Kartkówki Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	CA
U 03	G.U7	Przestrzega zasad higieny pracy oraz planuje działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania; aktywnie uczestniczy w różnych formach zajęć.	Prezentacja Kartkówki Kolokwia pisemne Samokształcenie Egzamin	CA

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL - E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: 5; Umiejętności: 4; Kompetencje społeczne: nie dotyczy



Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	43
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	69,1
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	112,1
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	4,0
Uwagi: Brak	
Treść zajęć: <small>(proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)</small>	
<p>Wykłady</p> <p>1,2. Czynniki środowiskowe a epidemiologia chorób zakaźnych i niezakaźnych.</p> <p>3,4. Definicje, cele, zadania epidemiologii. Podział nauki epidemiologicznych.</p> <p>5,6. Epidemiologia środowiskowa. Typy badań epidemiologicznych. Wnioskowanie przyczynowe. Mierniki ryzyka i metody oceny ryzyka. Standaryzacja.</p> <p>7,8. Epidemiologia chorób zakaźnych. Epidemiologia zakażeń szpitalnych. Postępowanie w ognisku epidemii.</p> <p>Epidemiologia chorób.</p>	
Seminaria - nie dotyczy	
<p>Ćwiczenia audytoryjne</p> <p>1,2. Zasady higieny żywienia. Zapotrzebowanie energetyczne, podstawowa i ponadpodstawowa przemiana materii - obliczanie zapotrzebowania energetycznego studentów.</p> <p>3,4. Zaburzenia stanu odżywienia organizmu człowieka i ich wpływ na zdrowie</p> <p>5,6. Rola żywienia w rozwoju i profilaktyce chorób. Zdobywanie i stosowanie wiedzy z zakresu dietetyki na podstawie piśmiennictwa – ćwiczenia z umiejętności korzystania z literatury fachowe.</p> <p>7,8. Zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób. Wybrane przykłady skutecznej profilaktyki chorób.</p> <p>9,10. Higiena wieku rozwojowego, okresu dojrzewania i wieku podeszłego.</p> <p>11,12. Higiena rąk. Mycie i dezynfekcja rąk. Choroby brudnych rąk – ćwiczenia z wykorzystaniem lampy.</p> <p>13,14. Zakażenia szpitalne – epidemiologia. Zasady higieny stanowiska pracy pracowników zawodów medycznych. Zagrożenia zawodowe i ekspozycje w placówkach opieki zdrowotnej.</p> <p>15,16. Zanieczyszczenie wód – czynnik chorobotwórczy. Znaczenie biologiczne wody. Niedobór wody na świecie – statystyka. Szkodliwość czynników biologicznych i chemicznych w ściekach. Uzdatnianie wody, wskaźniki stanu czystości wód - interpretacja wyników badań.</p> <p>17,18,19. Higiena psychiczna: stres, jego źródła i sposoby eliminacji; higiena snu; uzależnienia. Choroby społeczne: nikotynizm, alkoholizm, narkomania (rozpoznawanie, skutki zdrowotne, leczenie i profilaktyka).</p> <p>20,21,22. Zagrożenia zawodowe dla zdrowia (fizyczne, chemiczne, biologiczne); ocena ryzyka.</p> <p>23,24,25. Zagrożenia zdrowotne na wybranych stanowiskach pracy w ochronie zdrowia.</p> <p>26,27,28. Zespół chorych budynków.</p> <p>29,30,31. Profilaktyka i epidemiologia chorób układu krążenia. Czynniki ryzyka chorób układu krążenia.</p> <p>32,33,34. Bezpieczeństwo i higiena pracy. Ochrona osobista pracowników. Elementy ergonomii.</p> <p>35. Zajęcia umożliwiające indywidualne odrobienie zaległości spowodowanych absencją studenta.</p>	
Inne nie dotyczy	
<p>Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)</p> <p>1. Epidemiologia w zdrowiu publicznym – pod red. Jerzy Bzdęga, Anita Gębska-Kuczerowska, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010</p> <p>2. Higiena – pod red. Jan Kazimierz Karczewski, Wydawnictwo Czelej, 2002</p> <p>Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)</p> <p>1. Podstawy epidemiologii – pod red. R. Beaglehole, R. Bonita, T. Kjellstrom, Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera, Łódź, 2002</p> <p>2. Wybrane artykuły z czasopisma Medycyna Środowiskowa</p>	
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)	
Sala seminaryjna, rzutnik multimedialny	
<p>Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)</p> <p>Znajomość zrealizowanego programu statystyki medycznej oraz biochemii medycznej. Znajomość fizjologii człowieka i biologii medycznej.</p>	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:	



(określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania, jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

Dopuszczenie do egzaminu:

Zaliczenie ćwiczeń – oceniana indywidualna aktywność, stosunek do przedmiotu i kadry dydaktycznej oraz kolegów;

Zaliczenie 2 kolokwii pisemnych – po 3 losowane pytania z zakresu przedstawionych zagadnień na ćwiczeniach;

Zaliczenie sprawdzianu z wykładów;

Obecność na 13 ćwiczeniach audytoryjnych lub odrobienie zaległych zajęć z wyrównaniem wiedzy spowodowanej absencją na zajęciach.

Zaliczenie przedmiotu Higiena z Epidemiologia: pozytywny wynik egzaminu pisemnego, testowego składającego się z pytań jedno i wielokrotnego wyboru: ocena pozytywna $\geq 67\%$ poprawnych odpowiedzi.

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem)
Bardzo dobra (5,0) Wynik z testu $\geq 95\%$ poprawnych odpowiedzi	WIEDZA OCZEKIWANA Znajomość zagadnień przedstawionych na wykładach i ćwiczeniach Znajomość wiedzy z podręczników literatury podstawowej Znajomość literatury uzupełniającej Swoboda w poruszaniu się w zagadnieniach higieny i epidemiologii Wyprowadzanie wniosków i rozwiązań z danych źródłowych
Ponad dobra (4,5) Wynik z testu 88% - 94% poprawnych odpowiedzi	
Dobra (4,0) Wynik z testu 82% - 87% poprawnych odpowiedzi	WIEDZA WSKAZANA Znajomość zagadnień przedstawionych na wykładach i ćwiczeniach Znajomość wiedzy z podręczników literatury podstawowej Znajomość literatury uzupełniającej
Dość dobra (3,5) Wynik z testu 76%-81% poprawnych odpowiedzi	
Dostateczna (3,0) Wynik z testu 67% - 75% poprawnych odpowiedzi	WIEDZA KONIECZNA Znajomość zagadnień przedstawionych na wykładach i ćwiczeniach Znajomość wiedzy z podręczników literatury podstawowej

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Higieny
ul. J. Mikulicza-Radeckiego 7, 50-345 Wrocław
tel.: 71 784 1502, faks: 71 784 1503
e-mail: wl-10@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

prof. dr hab. Krystyna Pawlas
tel.: 71 784 1501
e-mail: krystyna.pawlas@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:

Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia,	Stopień tytuł naukowy lub zawodowy	Dziedzina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzenia zajęć
Krystyna Pawlas	prof. dr hab. n.med	biologia medyczna	nauczyciel akademicki higienista	Wykłady i Ćwiczenia
Paweł Gać	dr n. med.	medycyna	nauczyciel akademicki lekarz radiolog	Ćwiczenia audytoryjne
Iwona Markiewicz- Górka	dr biologii med.	biologia medyczna	nauczyciel akademicki biotechnolog	Ćwiczenia audytoryjne



Aleksandra Jaremków	dr n. o zdr.	chemia biologiczna	nauczyciel akademicki chemik	Ćwiczenia audytoryjne
Anna Kawalec	lekarz	medycyna	doktorant	Ćwiczenia audytoryjne
Małgorzata Chowaniec	lekarz	medycyna	doktorant	Ćwiczenia audytoryjne

Data opracowania sylabusu

30.06.2017 r.

Sylabus opracował(a)
prof. dr hab. Krystyna Pawlas

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

KATEDRA I ZAKŁAD HIGIENY
kierownik

.....
prof. dr hab. Krystyna Pawlas

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....